

แบบประเมินมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน.....จังหวัด.....ขนาดโรงเรียน.....

มาตรฐาน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ระดับคุณภาพ					คะแนนที่ได้	ระบุหมายเลข รายการอ้างอิง
		๐	๑	๒	๓	๔		
๑. ขนาดพื้นที่ และสถานที่ตั้งห้องสมุด	๕							
๒. สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	๕							
๓. ครูบรรณารักษ์	๑๐							
๔. การบริหารจัดการห้องสมุด	๕							
๕. นโยบายและแผนพัฒนาห้องสมุด	๕							
๖. ปริมาณและคุณภาพของหนังสือและสื่อสารนิเทศ	๕							
๗. การจัดระบบหนังสือและสื่อสารนิเทศ	๕							
๘. การใช้เทคโนโลยีกับงานห้องสมุด	๕							
๙. เวลาเปิดบริการห้องสมุด	๕							
๑๐. การจัดบริการห้องสมุด	๑๐							
๑๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๑๐							
๑๒. ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ในการจัดการเรียนการสอน	๑๐							
๑๓. นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารนิเทศ	๑๐							
๑๔. นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และการอ่าน	๑๐							
รวม	๑๐๐							

ระดับคุณภาพ

- ระดับ ๐ ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ไม่ได้ดำเนินการ ไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
- ระดับ ๑ ต่ำกว่ามาตรฐาน
- ระดับ ๒ ได้มาตรฐานขั้นต่ำ
- ระดับ ๓ สูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ
- ระดับ ๔ ระดับมาตรฐานสูงสุด หรือแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ หรือการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน

๑. ขนาดพื้นที่และสถานที่ตั้งห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
๐	-----ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน-----		
๑	ครึ่งห้องเรียน	๑ ห้องเรียน	๒ ห้องเรียน
๒	๑ ห้องเรียน	๒ ห้องเรียน	๓ ห้องเรียน
๓	๒ ห้องเรียน	๓ ห้องเรียน	๔ ห้องเรียน
๔	๒ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้	๓ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้	๔ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้

๒. สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และครุภัณฑ์ห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๑	สะอาด สดชื่น ไม่มีมูมอับ มีแสงสว่างเพียงพอต่อการอ่านหนังสือ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการใช้บริการ ใช้ครุภัณฑ์ห้องสมุดที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการออกแบบ ตกแต่งห้องสวยงาม ทันสมัย ดึงดูดการเข้าใช้บริการ มีการจัดแบ่งพื้นที่โดยคำนึงถึงการให้บริการ การจัดกิจกรรม และการปฏิบัติงาน อีกทั้งสามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของทรัพยากรห้องสมุด และการขยายบริการในอนาคต

๓. ครูบรรณารักษ์

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๑	มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่หลักในการบริหารงาน ให้บริการและจัดกิจกรรมห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบุคลากรอย่างน้อย ๑ คน สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ/และ สารนิเทศศาสตร์
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และบรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจในการบริหารงานห้องสมุด สามารถประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการ และวางแผนพัฒนาห้องสมุด
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และบรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ การวิเคราะห์เรื่องและจัดระบบ ทรัพยากรสารนิเทศตามมาตรฐานสากล การสืบค้นสารนิเทศ เป็นต้น และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาบริการห้องสมุด

๔. การบริหารจัดการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานห้องสมุด และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานห้องสมุดที่ชัดเจน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขอบเขตการดำเนินงาน และมีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาห้องสมุด ที่มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการ และการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน โดยจะต้องสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนในการพัฒนาห้องสมุดต่อไป

๕. นโยบายและแผนพัฒนาห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการกำหนดแผนการพัฒนาห้องสมุดไว้ในแผนกลยุทธ์ หรือ แผนปฏิบัติการของโรงเรียน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และกำหนดนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยที่ชัดเจน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และกำหนดนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เป็นรูปธรรม
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด

๖. ปริมาณและคุณภาพของหนังสือและสื่อสารนิเทศ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารนิเทศเฉลี่ย ๑๐-๑๕ รายการ ต่อนักเรียน ๑ คน
๒	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารนิเทศเฉลี่ย ๒๐-๒๕ รายการ ต่อนักเรียน ๑ คน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีหนังสือและสื่อสารนิเทศประเภทต่าง ๆ ครบถ้วน ได้แก่ หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง (พจนานุกรม สารานุกรม ฯลฯ) หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อดิจิทัล สื่อทัศนวัสดุ เป็นต้น
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีหนังสือและสื่อสารนิเทศที่ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการของผู้ใช้บริการ

๗. การจัดระบบหนังสือและสื่อสารนิเทศ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการจำแนกประเภทหนังสือและสื่อสารนิเทศ (Collections) อย่างชัดเจน เช่น หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง คู่มือเตรียมสอบ นวนิยาย วารสาร ซีดี ฯลฯ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และวิเคราะห์และจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามเนื้อหาวิชาด้วยระบบมาตรฐานสากล
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และจัดทำเครื่องมือสืบค้นสารนิเทศ
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ

๘. การใช้เทคโนโลยีกับงานห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานและปฏิบัติงานห้องสมุด
๒	
๓	*ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการบริหารงานห้องสมุด จัดการฐานข้อมูล สืบค้นสารนิเทศ และบริการยืม-คืน
	*ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีเว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการสื่อสารนิเทศผ่านระบบเครือข่าย

*มีการดำเนินการลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือทั้งสองลักษณะ ได้คะแนนประเมินระดับ ๓

๙. เวลาเปิดบริการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีเวลาเปิดบริการที่แน่นอน
๑	เปิดบริการเฉพาะเวลาที่ไม่มีการเรียนการสอน
๒	เปิดบริการตลอดทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่าวันละ ๖ ชั่วโมง
๓	เปิดบริการตลอดทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน ทั้งก่อนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า วันละ ๘ ชั่วโมง
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และขยายเวลาเปิดบริการในช่วงเย็น หรือวันหยุด

๑๐. การจัดบริการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีบริการการอ่าน และบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบริการยืม-คืนหนังสือ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการจัดบริการเชิงรุก และบริการสืบค้นสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ อินเทอร์เน็ต

๑๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เฉพาะ โอกาส เช่น กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมวิชาการของ โรงเรียน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมว่าส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างไร และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป

๑๒. ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ในการจัดการเรียนการสอน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ครูบรรณารักษ์ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการเตรียมหนังสือและสื่อสารนิเทศประกอบการสอน ตามความต้องการของผู้สอน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนอหรือคัดเลือกหนังสือและสื่อสารนิเทศประกอบการเรียนการสอน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และครูผู้สอนวางแผนการสอนร่วมกับครูบรรณารักษ์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ ครูผู้สอนร่วมกับครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดของนักเรียน

๑๓. นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารนิเทศ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	นักเรียนมีทักษะในการกำหนดขอบเขตและคำสำคัญของเรื่องที่ต้องการค้นหาได้อย่างถูกต้อง
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และนักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และนักเรียนมีทักษะในการประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารนิเทศ และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และนักเรียนสามารถเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมของข้อมูลที่นำไปใช้ในรายงานการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง

๑๔. นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และการอ่าน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และจำนวนนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละร้อยละ ๒๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และสถิติการยืมหนังสือและสื่อสารนิเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหนังสือและสื่อในห้องสมุด
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และนักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญและบันทึกการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ